

Utenriksdepartementet
Oslo, 10. september 2020

Menneskerettighetsbrudd i Jammu og Kashmir

Den internasjonale juristkommisjon – norsk avdeling (ICJ-Norge) viser til innkalling til NGO-forum hvor det bes om innspill til Norges toårige medlemskap i Sikkerhetsrådet. Jammu og Kashmir er fremhevet som et relevant område.

ICJ jobber for å fremme og beskytte menneskerettigheter og rettsstatlige prinsipper, herunder styrke individets grunnleggende rettigheter og friheter.

I lys av vårt arbeid for menneskerettigheter er det helt nødvendig å belyse den prekære situasjonen for de sivile i Kashmir hvor det foregår systematiske menneskerettighetsbrudd. I det følgende vil det belyse forhold som er viktige.

Indiske Jammu og Kashmir har en lang historie av grove menneskerettsbrudd utført av primært indiske okkupasjonsstyrker, som i over 70 år har begått grusomheter mot den sivile befolkningen. I dag er dette området den mest militariserte delen av verden, hvor nesten en million soldater har blitt distribuert for å kneble kashmirbefolkningens legitime kamp for selvbestemmelse. Dette er en rett som følger av flere resolusjoner vedtatt av FNs sikkerhetsråd.

India har nå utarbeidet en detaljert juridisk og administrativ arkitektur som gjør det mulig for sikkerhetsstyrkene å opprettholde okkupasjonen til enhver pris. Indiske styrker nyter komplett straffrihet for alle handlinger de foretar seg for å forhindre «statlig terrorisme» i Jammu og Kashmir.

FNs menneskerettighetsorganer, andre menneskerettsorganisasjoner, uavhengige observatører, statlige organer, tenketanker og internasjonal media har levert omfattende rapporter som dokumenterer menneskerettssituasjonen. En av de mest betydningsfulle uttalelsene om Indias systematiske og vidtfavnende menneskerettsbrudd i Jammu og Kashmir, kom fra FNs høykommissær for menneskerettigheter, som publiserte to omfattende rapporter (2018 og 2019) om menneskerettsbruddene¹. FNs høykommissær for menneskerettigheter har uttrykket bekymringer overfor den omfattende bruken av makt, herunder fengslinger av politiske lederskikkelser, innskrenkninger i religionsfrihet, bevegelse, fredelige møter og begrensninger i helserettslige rettigheter og retten til utdanning.

Her ble det gjentatte ganger oppfordret til å etablere en avhørskommisjon (Commission of Inquiry) som skal undersøke de grove og systematiske menneskerettsbruddene i Jammu og Kashmir. FNs menneskerettighetsråds spesialmandat «Special Mandate Holders and Rapporteurs», har gjentatte ganger oppfordret India til å lempe restriksjonene i Kashmir og stille de menneskene som har utført disse handlingene til ansvar.

¹ https://www.ohchr.org/Documents/Countries/PK/KashmirUpdateReport_8July2019.pdf

Et nytt kapittel av indiske myndigheters undertrykkelse av den kashmiriske befolkningen startet 5. august 2019, da det hindunasjonalistiske regimet til den indiske statsministeren Narendra Modi på ulovlig vis endret Jammu og Kashmirs status, og banet vei for demografiske endringer i dalen. Målet var at den muslimske urbefolkningen i området skal ende som en minoritet. Dette ble etterfulgt av store overtramp i det okkuperte området av «sikkerhetsårsaker», herunder en kommunikasjonsblackout som inkluderte nedleggelse av alle telefon og internettlinjer, et uutholdelig portforbud og en ytterligere utsending av 180.000 soldater og Kashmir ble omgjort til verdens største fengsel.

Det siste året har ingen utenlandske journalister fått tillatelse fra den indiske regjeringen til å rapportere derfra. Tross tidligere forsikringer om at unntakstilstanden som ble innført bare ville være midlertidig, er portforbudet dessuten fremdeles i effekt.

Siden da har det ikke blitt gjort noe for å forbedre den humanitære situasjonen i Jammu og Kashmir. Et år etter beleiringen er hundrevis av politiske ledere arrestert og tusenvis av unge mennesker og barn som er politiske aktivister, menneskerettsforkjempere, journalister og advokater, har blitt vilkårlig arrestert, og nesten 5000 fengslet. Voldtekt er brukt som et våpen for å skape frykt. Muslimer nektes å delta på fredagsbønn og eidbønn. Helsepersonell trakasseres og det rapporteres stadig manglende medisinske forsyninger og utstyr.

Indiske myndigheter har utnyttet COVID-19-krisen for å fortsette sin ulovlige okkupasjon. Korona-viruset har forverret lidelsene til den kashmiriske befolkningen. Den lange beleiringen av indiskokkuperte Jammu og Kashmir gjorde at området allerede var tømt for medisinsk utstyr, slik at sykehusene ble til gravplasser. Nå som korona-viruset sprer seg raskt, har sykehusene overhodet ingen mulighet til å håndtere folkehelsekrisen.

FNs spesialrapportører bemerker at nedleggelsen av telekommunikasjonsnettverket i Jammu og Kashmir ikke er i samsvar med de fundamentale normene om nødvendighet og proporsjonalitet, og at befolkningen utsettes for en kollektiv straff uten at de bryter noen regler eller man finner noe påskudd for at de holder på å gjøre det. Rapportørene kaller frihetsberøvelsene i Jammu og Kashmir for alvorlige menneskerettsbrudd.

Kashmir-konflikten presenteres ofte som en kamp mellom India og Pakistan om kontroll over Kashmir. Det framstår altså som om det her er snakk om to likestilte sider noe som er feil. Pakistans krav har vært at innbyggerne i Kashmir selv skal få bestemme sin fremtid, noe India nekter dem. Det er en konflikt som trenger å bli satt på dagsorden av det internasjonale samfunnet av hensyn til de sivile. Norge gjennom sin plass i Sikkerhetsrådet kan spille en viktig rolle til å påvirke partene.

Vi takker for muligheten og håper at Norge kan gjøre sitt ytterste for å løfte frem menneskerettighetssituasjonen for de sivile og sikre for at de får bestemmelsesrett i henhold til FNs resolusjoner.

Juni Solbrække
Styremedlem og daglig leder, ICJ-Norge